

**ACORD 81/2026, de 21 d'octubre,
del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Sobre l'anàlisi de la secció “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio*, emesa el 10 de setembre de 2026 i la seva difusió posterior a través dels canals corporatius de Catalunya Ràdio

Fets

1r. El 16 de setembre de 2026 va tenir entrada al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), amb el número de registre 9065/31/2026, una queixa presentada pel senyor [...] (Q_95_2026), relativa a les manifestacions efectuades pel periodista Ricard Ustrell durant la secció “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio*, emesa el 10 de setembre de 2026, així com a la seva difusió posterior a través dels canals corporatius de Catalunya Ràdio.

En el seu escrit, la persona reclamant qüestiona la compatibilitat de determinades expressions utilitzades pel conductor del programa amb els principis de pluralisme, imparcialitat i servei públic exigibles als mitjans de comunicació públics.

En particular, fa referència a l'expressió “[...] els ultres [...]” i a l'afirmació “[...] és feina de tots evitar que els ultres marquin l'agenda política de tot un país [...]”, i sol·licita que s'examini si aquestes manifestacions constitueixen valoracions professionals o opinions personals, i si resulten compatibles amb les exigències d'imparcialitat i pluralisme.

Així mateix, considera necessari analitzar separatament la decisió editorial de Catalunya Ràdio de seleccionar aquestes afirmacions i difondre-les posteriorment a través dels seus canals corporatius, especialment mitjançant el seu perfil a la plataforma X.

2n. L'Àrea de Continguts del CAC ha elaborat l'Informe 26/2026, de 2 d'octubre, relatiu a l'anàlisi del contingut de la secció “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio* del 10 de setembre de 2026.

Aquest informe descriu *El matí de Catalunya Ràdio* com un magazín amb continguts informatius, dirigit i conduït per Ricard Ustrell, que inclou entrevistes, tertúlies i seccions d'informació i serveis.

La secció “La portada” s'emet a les 8 hores i constitueix un espai en què el conductor analitza i contextualitza breument els fets que considera més rellevants de l'actualitat.

L'edició objecte de la queixa, amb una durada de 3 minuts i 19 segons, aborda la celebració de la Diada Nacional de Catalunya, els actes commemoratius previstos i les tensions que es podrien produir arran de la convocatòria d'un acte al Fossar de les Moreres per part de Sílvia Orriols, amb el suport anunciat de persones vinculades als Boixos Nois.

3r. Aquest mateix informe també analitza la difusió posterior de la secció a través de la plataforma 3Cat i del perfil corporatiu de Catalunya Ràdio a la plataforma X, i, en aquest sentit, constata que 3Cat publica sistemàticament les edicions de “La portada”, tant en el seu servei a petició com al perfil corporatiu de Catalunya Ràdio a X, habitualment acompanyades d’una imatge i d’una frase que actua com a titular.

En el cas analitzat, el titular seleccionat va ser: “[...] Ricard Ustrell: És feina de tots evitar que els ultres marquin l’agenda política de tot un país [...]”.

Fonaments de dret

Primer. Anàlisi dels continguts de la secció “La portada”

La intervenció objecte de queixa, d’una durada de 3 minuts i 19 segons, té com a eix la celebració de la Diada Nacional de Catalunya i els actes commemoratius previstos per a l’11 de setembre. En aquest marc, Ricard Ustrell contextualitza la jornada i en destaca la pluralitat de significats i sensibilitats, abans de referir-se a la convocatòria d’un acte propi al Fossar de les Moreres per part de Sílvia Orriols i d’Aliança Catalana, que qualifica com una iniciativa que “[...] sembla dissenyada per seguir insistint en el victimisme i en el protagonisme [...]”.

A continuació, la intervenció se centra en el suport manifestat a aquesta convocatòria per persones vinculades als Boixos Nois i en les manifestacions públiques d’alguns dels seus membres relatives a l’eventual utilització de la violència, en un context en què s’havia previst un dispositiu policial específic davant la possibilitat d’incidents. És en aquest context quan apareix la qualificació “[...] ultres [...]”.

L’expressió es reprèn al final de la intervenció, quan Ricard Ustrell afirma: “[...] I per això és feina de tots evitar que els ultres marquin l’agenda política de tot un país, perquè els símbols són de tots i no de qui aspira a segrestar-los per a uns quants [...]”. Tot i que en aquesta darrera referència no s’hi identifica expressament el subjecte a què es refereix, l’informe de referència considera que “[...] el context immediat permetria interpretar que remet a les persones vinculades als Boixos Nois (a les quals ja s’havia referit en els mateixos termes prèviament) [...]”.

En la seva valoració global, l’informe de continguts conclou que la intervenció “[...] presenta la Diada com un espai compartit i integrador [...]” i que incorpora “[...] elements valoratius associats a la preocupació que eventuais comportaments violents i excloents per part d’un col·lectiu concret (els Boixos Nois) puguin derivar en la pèrdua del caràcter inclusiu que atribueix a la Diada Nacional de Catalunya [...]”.

Segon. La llibertat editorial i les missions del servei públic audiovisual

La responsabilitat editorial dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual comprèn el control efectiu sobre la selecció dels programes i la seva organització, d’acord amb la definició que en fa l’apartat 2 de l’article 2 de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual (LGCA). Pel que fa als serveis de comunicació audiovisual radiofònics, l’apartat 1 de l’article 76 de la mateixa llei estableix que es presten en exercici d’aquesta responsabilitat i d’acord amb els principis que estableix el

títol I, així com a l'empara dels drets constitucionals a la llibertat d'expressió i a comunicar i rebre informació.

En aquest sentit, l'apartat 1 de l'article 9 de la LGCA estableix que els noticiaris i els programes de contingut informatiu d'actualitat s'han d'elaborar d'acord amb el dret de la ciutadania a rebre informació veraç i amb el deure de diligència professional en la comprovació dels fets. Així mateix, han de respectar els principis de veracitat, qualitat de la informació, objectivitat i imparcialitat, diferenciar de manera clara i comprensible entre informació i opinió, respectar el pluralisme polític, social i cultural, i fomentar la lliure formació de l'opinió del públic.

L'exercici d'aquesta responsabilitat editorial resta sotmès als principis i les obligacions que estableix la resta de la normativa audiovisual i, en el cas dels prestadors del servei públic, a les missions específiques que els corresponen. Aquestes exigències s'han de posar en relació, en el cas del servei públic audiovisual de la Generalitat, amb les missions específiques que estableix l'article 26 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA). En concret, entre aquestes missions, cal tenir en compte, expressament, les següent: "[...] la transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social [...]" (lletra b de l'apartat 3) i "[...] la promoció activa de la convivència cívica, el desenvolupament plural i democràtic de la societat, el coneixement i el respecte a les diverses opcions i manifestacions polítiques, socials [...] presents al territori de Catalunya [...]" (lletra g de l'apartat 3).

En aquest marc, les missions de servei públic que han de guiar l'activitat dels prestadors públics de comunicació audiovisual s'han de posar en context, pel que fa a la CCMA, amb els principis i criteris editorials recollits en el seu Llibre d'estil, que estableix les pautes que han de regir l'activitat informativa dels seus mitjans i l'elaboració dels diferents formats de comunicació.

En relació amb aquests criteris, resulten especialment rellevants en el cas que és objecte de la queixa, els epígrafs següents del Llibre d'estil de la CCMA:

- I. epígraf 1.1.3.1.5. Imparcialitat, neutralitat i pluralisme, estableix literalment: "[...] Actuem amb imparcialitat, neutralitat i respecte pel pluralisme. En un conflicte, mantenim l'equilibri raonable a l'hora de donar presència a les parts, sense reduir la informació a la simple cessió acrítica d'espai a aquestes parts. No prenem partit, contextualitzem les notícies i oferim elements de judici a la ciutadania. [...]"
- II. epígraf 2.1.1.6.1.1.2.3. Sumaris radiofònics, disposa literalment: "[...] En els sumaris o portades anunciem el contingut d'un programa o espai informatiu, amb una selecció dels temes més rellevants que desenvoluparem després, o amb un de sol. Tot i que les portades poden tenir un estil més personal i informal que altres peces informatives, no hi podem expressar opinió. Sí que hi podem interpretar la realitat i fins i tot introduir-hi algun element valoratiu, sempre que mantinguem la imparcialitat de la informació. [...]"

Tercer. La naturalesa de les portades radiofòniques i els antecedents del Consell

Cal assenyalar que el Consell s'ha pronunciat en diverses ocasions sobre la naturalesa de les portades radiofòniques i, específicament, sobre la incorporació d'elements valoratius en aquest tipus de peces i la seva compatibilitat amb els epígrafs indicats del Llibre d'estil de la CCMA.

En particular, l'Acord 3/2016, de 19 de gener, va qualificar “La Portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio* com un sumari o portada radiofònica, és a dir, com una peça informativa amb peculiaritats pròpies. En aquest sentit, el Consell va assenyalar que “[...] l'element clau i diferencial en els gèneres d'informació d'un prestador públic és el de la imparcialitat [...]”, en la mesura que aquesta ha de permetre fer compatible la informació amb la valoració professional dels fets.

Aquesta doctrina es va desenvolupar posteriorment en els acords 83/2017, de 6 de setembre, i 57/2018, de 12 de juny. El primer va posar de manifest l'existència d'un “[...] espai d'ambigüitat [...]” propi d'aquest tipus de peces, en què, especialment davant qüestions complexes, pot resultar difícil delimitar on acaba la valoració professional i on comença l'opinió personal. El segon va qualificar “La portada” de format de “[...] naturalesa híbrida [...]”, atesa la incorporació conjunta d'elements informatius i valoratius, i va assenyalar que la presència d'aquests darrers no comporta, per si mateixa, una vulneració del pluralisme informatiu.

Finalment, l'Acord 123/2019, de 18 de desembre, també relatiu a “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio*, va aprofundir en la necessitat de delimitar els elements que constitueixen interpretacions o valoracions professionals dels que poden configurar opinions personals. En aquesta línia, l'acord diferencia entre supòsits en què l'anàlisi dels fets constitueix “[...] un procés analític que no implica la formulació d'opinió [...]” i aquells altres en què la interpretació incorpora “[...] elements valoratius [...]”, i recorda la importància de “[...] delimitar clarament els elements que són interpretacions o valoracions professionals de les opinions personals [...]”.

D'aquesta doctrina se'n desprèn que la incorporació d'elements valoratius en una portada radiofònica no determina, per si mateixa, una vulneració dels principis d'imparcialitat o pluralisme. La seva adequació s'ha de valorar atenent la naturalesa específica del format, el context en què es formulen, la seva relació amb els fets d'actualitat que són objecte de la peça i, especialment, si aquests elements formen part de la interpretació o valoració professional dels fets o si, per contra, es configuren com una expressió d'opinió personal.

La doctrina exposada és la que, en conseqüència, ha de servir de criteri per valorar les expressions objecte de queixa en aquest cas, atenent el conjunt de la intervenció i les característiques específiques de “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio*.

Aquesta consideració pren especial rellevància en el cas examinat, atès que l'informe de referència assenyala que “[...] les expressions objecte de queixa no es poden examinar de manera aïllada, sinó que s'han d'interpretar en el context del conjunt de la intervenció [...]”. En aquest cas, “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio* emesa el 10 de setembre parteix de la celebració de la Diada Nacional de Catalunya i del seu caràcter plural i compartit, i introdueix posteriorment la qüestió de l'acte convocat

per Aliança Catalana i de la participació o suport de persones vinculades als Boixos Nois, en el marc de les referències a eventuais comportaments violents i al risc d'incidents: és en aquest context que s'utilitza l'expressió "[...] els altres [...]" . Tot i que en la seva menció final no s'hi identifica expressament el subjecte a què es refereix, es considera que "[...] el context immediat permetria interpretar que remet a les persones vinculades als Boixos Nois (a les quals ja s'havia referit en els mateixos termes prèviament) [...]" .

Aquest marc de valoració s'ha de completar amb les previsions de l'epígraf del Llibre d'estil de la CCMA "[...] 1.1.3.1.5. Imparcialitat, neutralitat i pluralisme [...]" , que exigeix un tractament equilibrat de la informació, basat en la contextualització de les notícies i en l'oferiment d'elements de judici a la ciutadania i l'epígraf "[...] 2.1.1.6.1.1.2.3. Sumaris radiofònics [...]" , que admet que, en les portades radiofòniques, es pugui interpretar la realitat i introduir-hi algun element valoratiu, sempre que es mantingui la imparcialitat de la informació.

En vista d'aquests criteris, "La portada" del programa *El matí de Catalunya Ràdio* corresponent al 10 de setembre es presenta en el seu conjunt "[...] com un espai compartit i integrador [...]" , mentre que els elements valoratius que incorpora s'inscriuen en l'exposició dels fets i es vinculen a la preocupació davant eventuais comportaments violents i excloents per part del col·lectiu esmentat. En aquest context, les expressions objecte de la queixa s'insereixen en el desenvolupament argumental de la peça, apareixen vinculades als fets d'actualitat i el seu sentit s'ha de determinar atenent a les referències, consideracions i valoracions que articulen el conjunt de la intervenció, sense que la seva consideració aïllada en permeti determinar per si mateixa el caràcter.

En aquest sentit, cal tenir present: a) que *La portada* radiofònica constitueix un format informatiu que, d'acord amb el Llibre d'estil de la CCMA, pot incorporar elements d'interpretació de la realitat i de valoració professional dels fets, sempre dins del marc dels criteris que regeixen la informació dels mitjans de servei públic; i b) que la doctrina del Consell ha assenyalat que la presència d'elements valoratius en aquest tipus de peces no comporta, per si mateixa, un allunyament d'aquests criteris, sinó que la seva consideració requereix atendre el context en què es formulen, la seva relació amb els fets tractats i la funció que desenvolupen dins del relat.

De conformitat amb aquestes consideracions, no apreciem elements que permetin situar l'ús de les expressions objecte de la queixa fora dels paràmetres propis del format radiofònic de "La portada", ni dels criteris d'imparcialitat i pluralisme informatiu aplicables a aquests continguts.

Quart. La difusió posterior dels continguts a través dels canals corporatius

La persona reclamant planteja també la necessitat d'analitzar la decisió de Catalunya Ràdio de seleccionar i difondre posteriorment les manifestacions de Ricard Ustrell a través dels seus canals corporatius.

L'Informe de continguts constata que la publicació de les edicions de "La portada" a la plataforma 3Cat i al perfil corporatiu de Catalunya Ràdio a X constitueix una pràctica habitual del prestador.

En el cas examinat, el titular seleccionat identifica expressament Ricard Ustrell com a autor de les manifestacions i reproduceix una de les afirmacions formulades durant la seva intervenció: “[...] Ricard Ustrell: És feina de tots evitar que els altres marquin l’agenda política de tot un país [...]”.

La difusió posterior dels continguts d’un programa a través dels canals corporatius constitueix una decisió editorial del prestador i, com a tal, també ha de respectar els principis que regeixen el servei públic audiovisual.

En aquest cas, tenint en compte el caràcter habitual de la difusió de la secció, la identificació expressa del conductor i les consideracions efectuades en el fonament de dret anterior sobre el contingut de la peça i el seu encaix en els criteris editorials aplicables, no veiem motius per entendre que la publicació examinada pugui ser contrària a les obligacions derivades del servei públic audiovisual.

Per tot el que s’ha exposat, el Ple del Consell de l’Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Apreciar que en l’anàlisi de la secció “La portada” del programa *El matí de Catalunya Ràdio*, emesa el 10 de setembre de 2026, les expressions qüestionades en l’escrit de queixa, s’efectuen en el marc d’una intervenció que contextualitza un fet d’actualitat i incorpora elements valoratius vinculats a la preocupació per eventuais comportaments violents i excloents.
2. Constatar que la difusió posterior del contingut a través de la plataforma 3Cat i del perfil corporatiu de Catalunya Ràdio a X, s’emmarca en la pràctica habitual de difusió de la secció analitzada, sense que es pugui apreciar que contravingui les obligacions pròpies del servei públic audiovisual.
3. Notificar aquest acord a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i comunicar-lo a la persona reclamant.

Barcelona, 21 d’octubre de 2026

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Enric Casas i Gironella
Conseller secretari